

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 289/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED]

[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

zastúpených advokátom JUDr. Martinom Janáčom, Wilsonova 3, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/69/2025 z 21. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. apríla 2026 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/69/2025 z 21. januára 2026. Sťažovatelia sa domáhajú zrušenia napadnutého rozhodnutia, vrátenia veci na ďalšie konanie najvyššiemu súdu, ako aj náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že Okresný súd Trenčín prostredníctvom notárky JUDr. Tatiany Cagalovej poverenej funkciou súdnej komisárky uznesením sp. zn. 69D/22/2023 rozhodol v dedičskej veci po poručiťke [REDACTED], zomrelej [REDACTED]. Účastníkom označeného dedičského konania okrem sťažovateľov bol aj [REDACTED]. Označeným

uznesením okresný súd v poradí prvým výrokom určil všeobecnú hodnotu dedičstva, druhým výrokom schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva (uzatvorenú ústne do zápisnice o pojednávaní), tretím výrokom bola notárke určená odmena a náhrada hotových výdavkov a štvrtým výrokom uložil dedičom povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za konanie o dedičstve na účet okresného súdu. Z označeného rozhodnutia okresného súdu ďalej vyplýva, že po poučení o podaní opravného prostriedku sa dedičia (vrátane sťažovateľov) na pojednávaní vzdali práva na podanie odvolania.

3. Proti uzneseniu okresného súdu v rozsahu jeho druhého výroku podali sťažovatelia odvolanie, namietajúc, že dohoda o vyporiadaní dedičstva nezodpovedá nimi prejavenej vôli na pojednávaní, a žiadali, aby odvolací súd uviedol odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu do súladu s nimi vyjadrenou vôľou. Ďalej tvrdili, že neboli riadne poučení o možnosti podať odvolanie, o vzdaní sa tohto práva a jeho následkoch a zápisnica o pojednávaní neobsahuje ich vyhlásenie o vzdaní sa práva na podanie odvolania. V doplnení svojho odvolania tiež uviedli, že podpisy zástupkyne sťažovateľov nachádzajúce sa v zápisnici z pojednávania sa nezhodujú s jej skutočným podpisom. V reakcii na ich odvolanie [REDAKOVANÉ] v písomne podanom vydarení uviedol, že vôľa, ktorú sťažovatelia prejavili na prejednaní dedičstva vo vzťahu k zrieknutiu sa ich dedičských podielov v jeho prospech, zodpovedá príslušnej výrokovej časti uznesenia okresného súdu, a tiež odmietol ich tvrdenie, že neboli riadne poučení o svojich procesných právach.

4. O predmetnom odvolaní rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 16CoD/3/2024 z 15. júna 2024, ktorým odvolanie sťažovateľov odmietol. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia po skutkovej stránke uviedol, že z obsahu zápisnice z pojednávania zo 14. novembra 2023 zistil, že notárka uznesením vyhláseným na predmetnom pojednávaní schválila dedičskú dohodu tak, ako je uvedená vo výrokovej časti uznesenia okresného súdu. Pojednávania sa zúčastnili všetci dedičia osobne alebo v zastúpení na základe splnomocnenia. Ďalej uviedol, že v zmysle bodu VIII zápisnice prítomní účastníci vyhlásili, že sa vzdávajú odvolania proti tomuto uzneseniu a žiadajú vyznačiť účinky právoplatnosti dnešným dňom, t. j. 14. novembrom 2023. Na podklade už uvedeného dospel k záveru, že po oboznámení sa s obsahom zápisnice z pojednávania sťažovatelia túto podpísali, nevzniesli žiadne námietky, keď súhlasili s jej obsahom.

5. Sťažovatelia nespokojní s výsledkom odvolacieho konania sa obrátili na najvyšší súd s dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP sťažovatelia odôvodnili najmä tým, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu nespĺňa všetky požadované kritéria na odôvodnenie rozhodnutia a vo viacerých bodoch vykazuje znaky arbitrárnosti. Konštatovali, že krajský súd sa vôbec nevysporiadal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, nezaoberal sa skutočnosťou, že neboli notárkou poučení o práve podať odvolanie, o práve vzdať sa odvolania ani o následkoch vzdania sa odvolania proti predmetnému uzneseniu, hoci notárka v zápisnici konštatuje, že sa vzdávajú odvolania a žiadajú vyznačiť právoplatnosť. Notárka v zápisnici uvádza, že poučenie o odvolaní bude obsahom písomného vyhotovenia uznesenia, ktoré bude doručené na pojednávaní. Teda notárka v zápisnici odkazuje na poučenie v uznesení, ktoré dedičom odovzdala *ex post* po podpise zápisnice, v dôsledku čoho sa s poučením oboznámili až následne po podpise zápisnice, pričom v písomnom vyhotovení pod poučením už bolo uvedené, že sa vzdali práva podať

odvolanie. Krajský súd sa nezaoberal odvolacími námietkami, ktorými poukazovali na skutočnosť, že písomné vyhotovenie uznesenia okresného súdu nezodpovedá ich vôli.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľov odmietol. Z obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP bolo vyhodnotené ako neprípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovatelia v rámci svojej sťažostnej argumentácie označili závery najvyššieho súdu za svojvoľné, a tým porušujúce nimi označené práva podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu. Sťažovatelia nesúhlasia s tým, ako najvyšší súd posúdil ich dovolanie, keďže podľa ich názoru napadnuté rozhodnutie nedáva odpovede na všetky nimi uplatnené námietky. Sťažovatelia zastávajú názor, že práva na podanie odvolania sa vzdali neúčinným spôsobom, keďže notárkou neboli poučení o práve podať odvolanie, o práve vzdať sa odvolania a ani o následkoch vzdania sa práva podať odvolanie. Keďže najvyšší súd tieto ich námietky pri svojom rozhodovaní nezohľadnil, tak im svojím formalistickým prístupom odmietol poskytnúť právnu ochranu. Sťažovatelia ďalej namietajú, že deficit primeranej odpovede súvisí aj s ich tvrdením, podľa ktorého svoju vôľu uzatvoriť dohodou o vyporiadaní dedičstva neprejavili spôsobom, ako je zachytená v druhom výroku uznesenia okresného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie sťažovateľov, ktorou namietajú arbitrárnosť záverov vyplývajúcich z uznesenia najvyššieho súdu.

9. Imanentnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu je taktiež právo na určitú kvalitu súdneho konania definovanú procesnými garanciami spravodlivého súdneho konania, ako je napr. právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorá má byť v konkrétnom prípade poskytnutá.

10. Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní v napadnutej veci aj najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná.

11. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd posudzoval dovolanie sťažovateľov podané proti uzneseniu krajského súdu predovšetkým z hľadiska tzv. procesnej prípustnosti, keďže krajský súd odmietol odvolanie sťažovateľov, ktorí sa (podľa jeho zistenia) prejavom svojej vôle po vyhlásení uznesenia okresného súdu výslovne vzdali práva podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu.

12. Najvyšší súd viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP), v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval, že účinným vzdaním sa odvolania (t. j. takým, ktoré bolo vykonané voči súdu po vyhlásení rozhodnutia, do uplynutia odvolacej lehoty) sa z osoby pôvodne oprávnenej podať odvolanie stáva osoba, ktorá už nie je oprávnená podať odvolanie – prestáva byť

legitimovanou na podanie odvolania. Odvolanie podané neoprávnenou osobou musí byť odvolacím súdom odmietnuté [§ 386 písm. b) CSP]. Ďalej konštatoval, že ak zákon proti uzneseniu súdu prvej inštancie neprípúšťa odvolanie, nemožno proti tomuto rozhodnutiu úspešne podať ani dovolanie. Na tomto základe najvyšší súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania sťažovateľov proti uzneseniu krajského súdu, ktorým z dôvodu neprípustnosti odmietol ich odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, nemožno vyvodiť, a preto dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

13. Pokiaľ ide o ťažiskovú argumentačnú líniu sťažovateľov, podľa ktorej im najvyšší súd nedal odpoveď na námietku, že *„neboli notárkou poučení o práve podať odvolanie, o práve vzdať sa odvolania, ani o následkoch vzdania sa odvolania“* proti uzneseniu okresného súdu, je potrebné uviesť, že odpoveď na túto námietku nie je z pohľadu nosného dôvodu vedúceho najvyšší súd k odmietnutiu ich dovolania relevantnou. V prvom rade je potrebné uviesť, že ak sa sťažovatelia vzdali práva podať odvolanie, tak o tomto práve museli vopred vedieť, keďže, ako zo zisteného skutkového stavu vyplýva, toto právo aj následne realizovali. Ďalej je potrebné uviesť, že plnohodnotné poučenie o práve podať odvolanie vrátane poučenia o zákonom ustanovených dôvodoch odvolania, lehoty na jeho podanie a miesta jeho podania má relevanciu iba v prípade, ak by sťažovatelia mali v úmysle odvolanie aj podať. Zhodnotením týchto okolností možno uzavrieť, že ak sa sťažovatelia vzdali práva podať odvolanie, tak museli mať (implicitnú) rozumnú predstavu o svojom práve na podanie opravného prostriedku, keďže sa tohto práva vzdávali. Nie je nesporné, že nemuseli správne poznať celý obsah tohto práva z pohľadu lehoty, miesta jeho podania a dôvodov, avšak v okolnostiach danej veci táto otázka nie je relevantná, keďže právo podať odvolanie nemali v úmysle realizovať, a preto nedostatok komplexného poučenia o práve, ktoré poznali (vzdanie sa odvolania), a práve, ktoré nemienili vykonať (podanie odvolania), je z podstaty veci nadbytočný a ako taký nemôže viesť k pochybeniu s ústavnoprávnou relevanciou. Pokiaľ ide o samotné následky vzdania sa práva podať odvolanie a nedostatku poučenia zo strany notárky, je potrebné uviesť, že zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že sťažovatelia spolu so vzdaním sa tohto práva zároveň žiadali o vyznačenie právoplatnosti uznesenia okresného súdu, z čoho im muselo byť zrejmé, že možnosť revízie označeného rozhodnutia prostredníctvom odvolania nebude možná. Suma sumárum možno konštatovať, že povaha týchto námietok v okolnostiach posudzovanej veci nedosahovala relevanciu odôvodňujúcu potrebu osobitnej argumentačnej reakcie zo strany všeobecných súdov.

14. V lapidárnom zjednodušenom vyjadrení z pohľadu charakteru priebehu danej situácie každý musí byť bdely pri ochrane svojich práv, a pokiaľ (ako osoba s plnou spôsobilosťou na právne úkony) potvrdí svojím podpisom pri prejednaní dedičstva na pojednávaní pred notárom, že sa vzdáva práva odvolania proti výslednému rozhodnutiu (okrem samotného uzavretia dedičskej dohody, ktorá bola schválená), nesie za taký svoj úkon zodpovednosť, resp. nemôže sa následne úspešne argumentačne opierať výlučne o ním tvrdenú skutočnosť, že nevedel, čo podpisuje. Inak by zákonom upravená formalizácia právnych úkonov a ich zápisničného podchytenia nemala žiaden význam.

15. Za neopodstatnené možno považovať aj súvisiace tvrdenie sťažovateľov, podľa ktorého najvyšší súd nereagoval na ich meritórnu námietku o uzatvorení inej dohody o vypořádání dedičstva než tej, ktorá je súčasťou výrokovej časti uznesenia okresného súdu. Z podstaty veci je zrejmé, že odpoveď na meritórnu argumentáciu strany konania je zmysluplná iba v prípade procesnej prípustnosti

jej konkrétného úkonu (napr. žaloba alebo opravný prostriedok), ktorého je táto argumentácia súčasťou. V okolnostiach danej veci je nesporné, že opravné prostriedky uplatnené sťažovateľmi boli na všetkých stupňoch ich prieskumu vyhodnotené ako neprípustné, a preto osobitná odpoveď najvyššieho súdu na námietku orientovanú do oblasti merita veci by prichádzala do úvahy iba v prípade procesnej prípustnosti dovolania, čo nie je situácia sťažovateľov.

16. V naznačených súvislostiach ústavný súd, reflektujúc spôsob odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v kontexte sťažnostných námietok, konštatuje, že citované závery vyplývajúce z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu predstavujú dostačujúce odpovede (bez známk interpretáčného excesu alebo prvkov zjavnej neodôvodnenosti) na nosnú argumentáciu sťažovateľov.

17. Sumarizujúc už uvedené, ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nemožno považovať za také, ktoré by bolo zmätočné, prípadne zjavne neprimerané (excesívne), a to aj z pohľadu hodnotenia odôvodnenia uznesenia krajského súdu, a preto, berúc do úvahy aj limitovaný ústavnosúdny prieskum (ústavný súd nie je bežnou opravnou inštanciou), nemôžu byť označené námietky sťažovateľov základom toho, aby ich záležitosť bolo možné posunúť do roviny meritórneho ústavnosúdného prieskumu.

18. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

19. Z už uvedených dôvodov ústavný súd postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú, pretože medzi namietaným porušením označených práv a napadnutým uznesením najvyššieho súdu nebola zistená kauzálna súvislosť.

20. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ich ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2026

Libor Duľa
predseda senátu